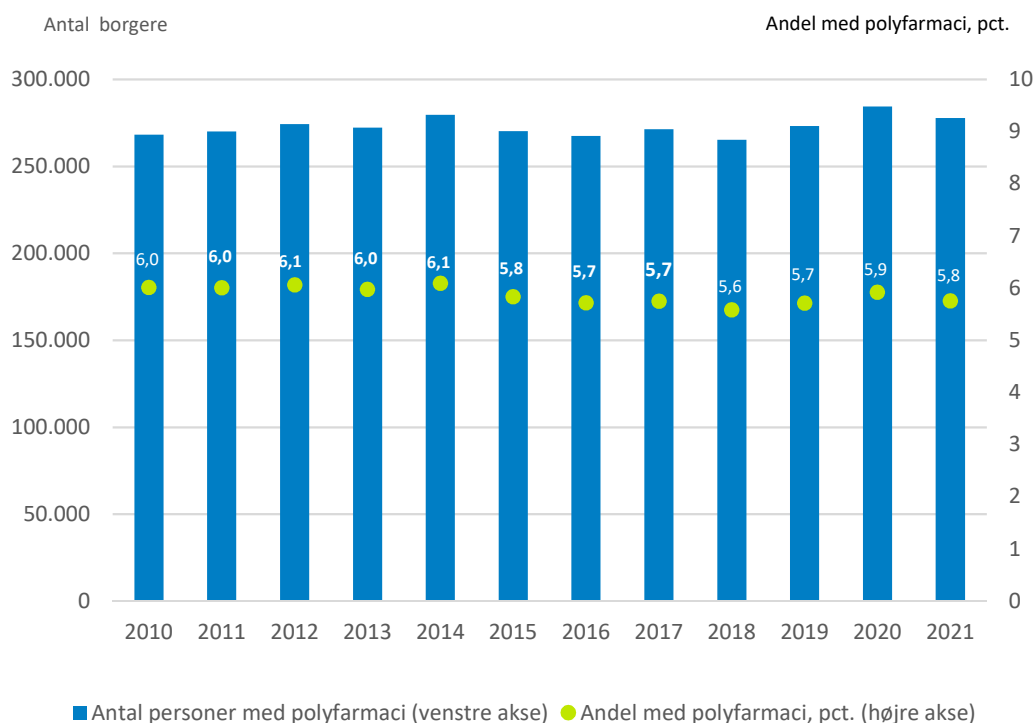

Andelen i behandling med polyfarmaci er stort set uændret i den samlede befolkning, men faldet blandt ældre siden 2010

I 2021 er 5,8 pct. af de voksne borgere på 16 år eller derover i behandling med mindst fem lægemidler samtidigt (polyfarmaci). Se Boks 1 for definition af polyfarmaci. Det svarer til næsten 278.000 borgere, jf. Figur 1.

Figur 1 Udviklingen i antal og andel borgere på 16+ år med polyfarmaci, 2010-2021

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret februar 2022) og CPR-registeret (opdateret februar 2022), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Polyfarmaci er afgrænset til borgere med mindst fem lægemidler (på ATC 4-niveau for at tage højde for præparatskifte) købt på recept mindst fire gange hver i opgørelsesåret. Alle lægemidler, eksklusiv antibiotika til systemisk brug, herunder ATC-gruppe J01 og metronidazol til oral brug ATC-kode P01AB01.

Andelen af borgere på 16 år eller derover med polyfarmaci er faldet med 0,2 procentpoint¹ og dermed stort set uændret siden 2010.

¹ Bemærk, at procentpoint (absolutte forskel mellem to procentsatser) ikke tager udgangspunkt i det oprindelige, dvs. hvad niveauet var ved start (her opgjort som andel i pct.), og dermed ikke er udtryk for den relative ændring.

Boks 1. Polyfarmaci

Sundhedsdatastyrelsen afgrænser polyfarmaci til borgere med mindst fem lægemidler (ATC 4-niveau for at tage højde for præparatskifte) købt på recept mindst fire gange hver inden for opgørelsesåret. Dataafgrænsningen omfatter alle lægemidler, eksklusiv antibiotika til systemisk brug, herunder ATC-gruppe J01 og metronidazol til oralt brug ATC-kode P01AB01.

Definitionen af polyfarmaci er inspireret af OECD's definition. Forskellen består i, at OECD definerer polyfarmaci ved enten kronisk behandling (mindst 90 dages lægemiddelbrug) eller mindst fem lægemidler købt på recept mindst fire gange hver i opgørelsesåret. Typisk defineres polyfarmaci ved samtidig brug af fem eller flere lægemidler.

Polyfarmaci opfattes traditionelt som brugen af for mange lægemidler samtidigt, men de senere år er der kommet fokus på hensigtsmæssig og uhensigtsmæssig brug af mange lægemidler samtidigt. Merværdien, der opnås gennem indtag af mange lægemidler samtidigt, er imidlertid oftest ukendt.² Uhensigtsmæssig polyfarmaci omfatter medicin der ikke er behov for, eller som er direkte skadelig i sammenhæng med personenes øvrige medicin og/eller sygdomme. Her er bekymringen, at risikoen for skadelige virkninger øges i takt med antallet af lægemidler. For eksempel er polyfarmaci forbundet med øget antal medicineringsfejl, lægemiddelrelaterede hospitalsindlæggelser, mange bivirkninger og øget dødelighed.^{3,2} På den baggrund har polyfarmaci som markør for uhensigtsmæssig lægemiddelbehandling stor politisk og sundhedsfaglig bevågenhed.

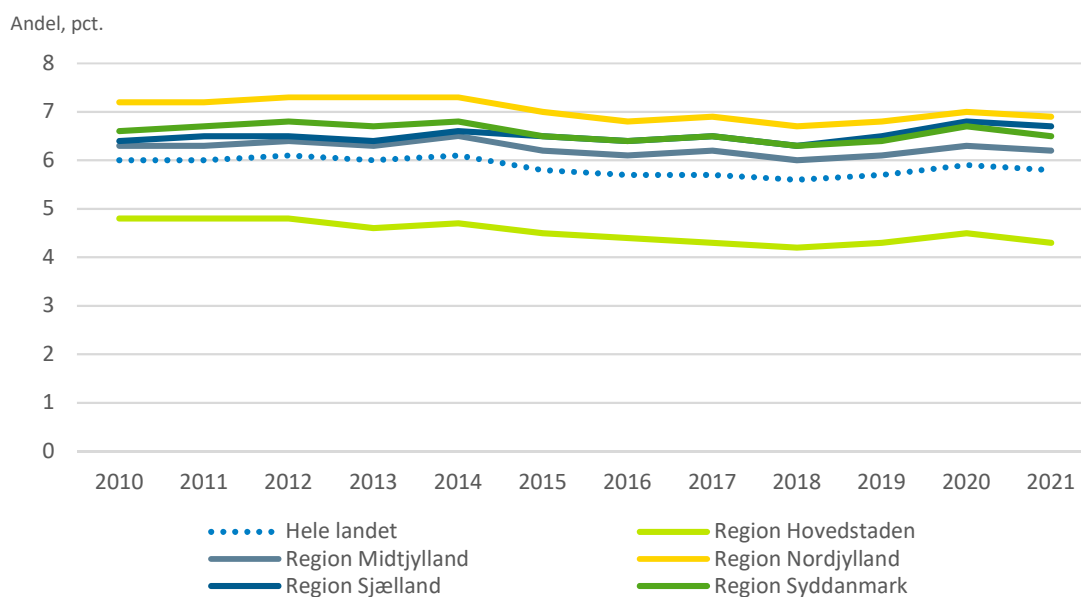
Regionale forskelle

For regionerne er andelen af borgere på 16 år eller derover med polyfarmaci stort set uændret i perioden fra 2010 til 2021. Der ses variation på tværs af regionerne, hvor andelen med samtidig behandling med mindst 5 lægemidler er højest i Region Nordjylland (6,9 pct.) og lavest i Region Hovedstaden (4,3 pct.) i 2021, *jf.* Figur 2.

² Sundhedsstyrelsen (2022). Polyfarmaci ved multisygdom – Viden, fokusområder og anbefalinger til videre arbejde.

³ Sundhedsstyrelsen. (2022). Evidensgennemgang for anbefalinger om polyfarmaci ved multisygdom.

Figur 2 Udvikling i andel borgere på 16+ år med polyfarmaci fordelt på regioner, 2010-2021

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret februar 2022) og CPR-registeret (opdateret februar 2022), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Polyfarmaci er afgrænset til borgere med mindst fem lægemidler (på ATC 4-niveau for at tage højde for præparatskifte) købt på recept mindst fire gange hver i opgørelsesåret. Alle lægemidler, eksklusiv antibiotika til systemisk brug, herunder ATC-gruppe J01 og metronidazol til oralt brug ATC-kode P01AB01. Opgørelsen er baseret på data fra Lægemiddelstatistikregisteret, der omfatter medicin købt på recept på apotek i primærsektoren.

Polyfarmaci er faldet mest blandt ældre borgere på 65+ år

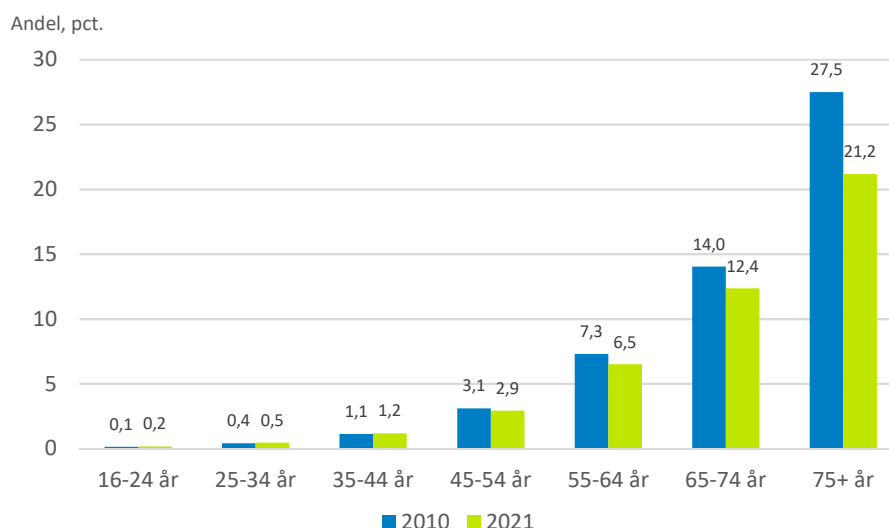
Siden 2010 har udviklingen i andelen af borgere med polyfarmaci stort set ligget stabilt blandt yngre borgere under 65 år. Andelen er derimod faldet blandt ældre borgere på 65 år eller derover, hvor faldet er størst blandt de 75+-årige, svarende til et fald på 6,3 procentpoint fra 2010 til 2021. Godt en femtedel (21,2 pct.) af borgerne på 75 år eller derover indtager mindst fem lægemidler samtidigt i 2021, jf. Figur 3.

Behandling af ældre med mange lægemidler samtidigt er dermed udbredt i Danmark og stigende med alderen. Det er dog vigtigt at bemærke, at det absolutte antal personer med polyfarmaci er stigende på landsplan i perioden fra 2010 til 2021 på trods af den faldende andel. Dette skyldes, at polyfarmaci som nævnt ovenfor hyppigst forekommer i de ældre befolkningsgrupper, og at befolkningen samlet set bliver ældre.

Siden 2010 er antallet af ældre i befolkningen steget mere (39 pct. for 75+ årige) end antallet af yngre i befolkningen (7 pct. for 16-24-årige). Samtidig er udviklingen i antallet af ældre på 65 år eller derover med udvalgte kroniske sygdomme samlet set steget^{4,5,6}, hvilket må forventes at påvirke udviklingen i andelen af ældre borgere, der bruger flere lægemidler samtidigt.

Faldet i andelen blandt ældre borgere må ses i lyset af en øget opmærksomhed på polyfarmaci, fx gennem indsatser som medicingennemgang foretaget i eller i samarbejde med almen praksis. Både indsatser rettet mod polyfarmaci og evidensen om effekten af medicingennemgang har primært fokus på ældre borgere på 65 år eller derover³.

Figur 3 Andel borgere med polyfarmaci på 16+ år fordelt på aldersgrupper, i 2010 og 2021

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret februar 2022) og CPR-registeret (opdateret februar 2022), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Polyfarmaci er afgrænset til borgere med mindst fem lægemidler (på ATC 4-niveau for at tage højde for præparatskifte) købt på recept mindst fire gange hver i opgørelsesåret. Alle lægemidler, eksklusiv antibiotika til systemisk brug, herunder ATC-gruppe J01 og metronidazol til oralt brug ATC-kode P01AB01. Opgørelsen er baseret på data fra Lægemiddelstatistikregisteret, der omfatter medicin købt på recept på apotek i primærsektoren.

Af Bilagstabel 1 ses udviklingen i antal og andel borgere med polyfarmaci fordelt på aldersgrupper i perioden fra 2010 til 2021, mens Bilagstabel 2 viser det samlede befolkningstal fordelt på aldersgrupper.

Polyfarmaci kan være særligt problematisk blandt ældre borgere. Det skyldes bl.a., at ældre typisk er ekstra udsat for komplikationer som bivirkninger og overdosering².

⁴ Sundhedsdatastyrelsen.dk. Nøgletal på ældreområdet 2015-2020 (besøgt: juli 2022).

⁵ eSundhed.dk. Udvalgte kroniske sygdomme og svære psykiske lidelser (besøgt: juli 2022).

⁶ Sundhedsstyrelsen. 2021. Sund aldring - Udvikling i Danmark i løbet af de seneste årtier.

6. september 2022

Bilagstabel 1 Antal og andel borgere på 16+ år med polyfarmaci fordelt på aldersgrupper, opgjort for hele landet, 2010-2021

Alder	Antal og andel (pct.) med polyfarmaci, år											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
16-24 år	814	874	838	828	857	900	878	884	846	903	996	1.092
	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
25-34 år	2.781	2.801	2.915	2.631	2.805	2.876	2.937	2.807	2.764	2.931	3.383	3.537
	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
35-44 år	9.169	9.019	8.893	8.530	8.973	8.903	8.826	8.633	8.126	7.877	8.303	8.121
	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2
45-54 år	23.763	23.889	24.083	23.453	24.587	23.856	23.546	23.491	22.965	23.172	23.811	23.320
	3,1	3,1	3,0	2,9	3,1	2,9	2,9	2,9	2,8	2,9	3,0	2,9
55-64 år	52.711	51.530	50.522	49.441	50.236	47.431	46.608	47.394	46.460	47.242	49.470	48.641
	7,3	7,2	7,2	7,1	7,3	6,8	6,7	6,8	6,6	6,6	6,7	6,5
65-74 år	72.446	74.635	77.756	78.925	81.635	78.690	78.653	80.965	79.047	81.759	83.445	78.760
	14,0	13,8	13,6	13,3	13,3	12,6	12,4	12,6	12,2	12,6	13,0	12,4
75+ år	106.472	107.189	109.248	108.428	110.475	107.497	105.993	107.180	105.086	109.191	114.901	114.242
	27,5	27,4	27,5	26,7	26,6	25,2	24,2	23,8	22,4	22,4	22,4	21,2
Total	268.156	269.937	274.255	272.236	279.568	270.153	267.441	271.354	265.294	273.075	284.309	277.713
	6,0	6,0	6,1	6,0	6,1	5,8	5,7	5,7	5,6	5,7	5,9	5,8

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret februar 2022) og CPR-registeret (opdateret februar 2022), Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Polyfarmaci er afgrænset til borgere med mindst fem lægemidler (på ATC 4-niveau for at tage højde for præparatskifte) købt på recept mindst fire gange hver i opfølgelsesåret. Alle lægemidler, eksklusiv antibiotika til systemisk brug, herunder ATC-gruppe J01 og metronidazol til oralt brug ATC-kode P01AB01. Opgørelsen er baseret på data fra Lægemiddelstatistikregisteret, der omfatter medicin købt på recept på apotek i primærsektoren.

6. september 2022

Bilagstabel 2 Antal borgere i befolkningen på 16+ år fordelt på aldersgrupper, 2010-2021

Alder	Antal borgere, år											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
16-24 år	604.917	621.615	636.713	648.256	656.846	661.825	668.586	673.117	670.938	665.893	657.405	649.493
25-34 år	664.339	654.141	649.811	650.285	655.597	666.227	685.151	704.663	724.434	743.163	759.156	771.303
35-44 år	801.966	793.094	774.599	760.514	753.265	748.469	743.945	731.294	717.263	705.452	692.621	682.032
45-54 år	764.132	777.129	791.868	801.721	805.921	808.701	809.413	813.334	816.100	810.864	803.795	796.650
55-64 år	722.661	713.471	703.096	694.862	692.028	692.598	696.333	702.066	709.208	719.664	732.909	747.634
65-74 år	515.709	542.643	570.455	594.029	611.679	625.326	636.791	644.584	647.721	648.524	643.829	637.240
75+ år	387.150	391.138	397.629	405.772	415.055	425.803	437.631	450.588	468.342	487.539	512.161	539.032
Total	4.460.874	4.493.231	4.524.171	4.555.439	4.590.391	4.628.949	4.677.850	4.719.646	4.754.006	4.781.099	4.801.876	4.823.384

Kilde: CPR-registeret (opdateret februar 2022), Sundhedsdatastyrelsen.